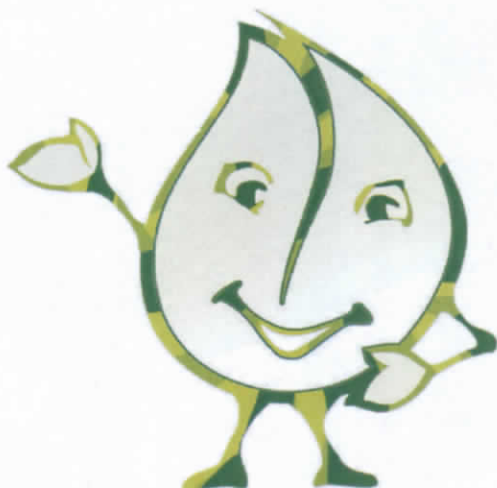

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY DĘBNO
ZA 2015 ROK**

DĘBNO, KWIECIEŃ 2016 R.

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
1. Cel przygotowania Analizy	3
2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy.....	3
II. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Dębno.....	3
1. Ogólne zasady systemu gospodarki odpadami w gminie Dębno.....	3
2. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Dębno oraz koszty poniesione w związku z ich odbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem	4
3. Ilość mieszkańców gminy Dębno objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.....	9
4. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych	10
5. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	11
6. Kampanie informacyjne i edukacyjne przeprowadzone w 2015 roku.....	11
III. Analiza finansowa	15
IV. Podsumowanie.....	18

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania Analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dębno sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250).

II. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Dębno

1. Ogólne zasady systemu gospodarki odpadami w gminie Dębno

Od lipca 2013 roku Gmina realizuje obowiązki odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustala się na podstawie ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty, tj. stawki za segregację lub niesegregację odpadów. Właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w której deklaruje zarówno ilość osób zamieszkujących daną posesję jak i sposób postępowania z odpadami komunalnymi (tj. selektywną lub nieselektywną zbiórkę odpadów) oraz samodzielnie wylicza wysokość opłaty. W przypadku zabudowy wielorodzinnej obowiązki właściciela nieruchomości sprawuje spółdzielnia mieszkaniowa, zarząd wspólnoty lub zarządca. Każda zmiana, która ma wpływa na wysokość opłaty za odpady (tj. zgony, urodzenia, zamieszkania i wymeldowania osób lub zmiana sposobu postępowania z odpadami) musi być uwzględniona przez właściciela nieruchomości w ramach korekty deklaracji w terminie 14 dni od nastąpienia tej zmiany.

Częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych:

- zabudowa jednorodzinna – co dwa tygodnie,
- zabudowa wielorodzinna na terenie miasta – co najmniej raz w tygodniu,
- zabudowa wielorodzinna na terenie wsi – co dwa tygodnie.

Selektywna zbiórka odpadów odbywa się w dwóch systemach:

- a) workowym, który obejmuje swym zasięgiem zabudowę jednorodzinną; odpady surowcowe zgromadzone w workach odbierane są z częstotliwością raz w miesiącu z podziałem na:
 - worek żółty – tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
 - worek niebieski – papier i tektura,
 - worek zielony – szkło,

b) pojemnikowym, który obejmuje swym zasięgiem zabudowę wielorodzinną; odpady surowcowe zgromadzone w pojemnikach typu igloo odbierane są z częstotliwością co najmniej raz w miesiącu, podział frakcji odpadów tożsamy jak w systemie workowym.

Ponadto z terenu nieruchomości zamieszkałych odbierane są odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w ramach kwartalnych akcji wywozowych.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) znajduje się przy ul. Baczewskiego 32 w Dębnie, gdzie mieszkańcy mogą przekazać bezpłatnie różne problemowe odpady komunalne m.in. odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone, odpady tekstylne, w tym ubrania, dywany, pościel, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory inne niż przemysłowe i samochodowe, meble i inne odpady wielkogabarytowe, czysty gruz budowlany, zużyte opony. Punkt czynny jest od wtorku do piątku oraz w każdą sobotę w okresie od kwietnia do października oraz w drugą i czwartą sobotę miesiąca w okresie od listopada do marca. PSZOK administrowany jest przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Dębnie.

Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (tj. działalności gospodarcze, szkoły, instytucje, itp.) odbywa się poza systemem gminnym i realizowany jest na podstawie indywidualnych umów właściciela nieruchomości z firmą wywozową wpisaną do rejestru działalności gospodarczej.

2. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Dębno oraz koszty poniesione w związku z ich odbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem

W 2015 roku na terenie gminy Dębno odebrano z nieruchomości zamieszkałych 5562,18 Mg odpadów komunalnych, w tym 5098,46 Mg stanowiły odpady komunalne zmieszane, 434,91 Mg odpady segregowane, a 28,81 Mg odpady wielkogabarytowe. Zestawienie ilości odpadów komunalnych odebranych w poszczególnych miesiącach roku przedstawia tabela nr 1.

W pierwszym kwartale 2015 r. wykonawcą usług w zakresie odbioru, transportu i utylizacji odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych było Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Dębnie ul. Baczewskiego 34, 74 - 400 Dębno, które realizowało zadanie na podstawie zarządzenia Burmistrza Dębna, w związku z unieważnieniem procedury przetargowej na świadczenie usług w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Koszt odbioru i zagospodarowania 1 tony (1 Mg) zmieszanych odpadów komunalnych w tym okresie wynosił 340,00 zł brutto, a 1 tony odpadów gromadzonych w sposób selektywny 95,00 zł brutto i był niezmienny w stosunku do 2014 roku. Zestawienie ilości odebranych odpadów komunalnych i poniesionych kosztów w pierwszym kwartale 2015 roku przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 1. Zestawienie masy odpadów komunalnych odebranych w 2015 r. z terenu gminy Dębno.

Miesiąc	Odpady niesegregowane (Mg)	Odpady segregowane (Mg)	Papier (Mg)	Tworzywa sztuczne (Mg)	Szkło (Mg)	Odpady wielkogabarytowe (Mg)
Styczeń	372,28	43,92	2,94	15,22	25,76	-
Luty	348,20	35,56	3,48	8,89	4,66	-
Marzec	436,56	17,03	2,00	8,7	24,86	-
Kwiecień	440,36	38,64	3,66	11,16	23,80	-
Maj	415,12	47,48	0,30	13,06	30,78	3,34
Czerwiec	389,46	44,1	2,32	15,1	22,6	4,08
Lipiec	461,36	37,26	4,38	10,12	22,76	-
Sierpień	411,76	57,32	4,26	12,02	28,94	12,1
Wrzesień	456,48	19,08	5,26	13,82	0,00	-
Październik	438,58	22,04	4,58	11,06	10,44	-
Listopad	435,08	40,94	3,90	11,42	16,34	9,29
Grudzień	493,22	31,54	4,96	14,58	12,00	-
Łącznie:	5098,46	434,91	42,04	145,15	222,94	28,81

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 2. Zestawienie masy odpadów i poniesionych kosztów w okresie styczeń-marzec 2015 roku w ramach zarządzenia.

Miesiąc	Odpady niesegregowane (Mg)	Koszt (340,-/Mg)	Odpady segregowane (Mg)	Koszt (95,-/Mg)	Łącznie (Mg)	Łącznie koszt (zł)
Styczeń	372,28	126575,20	43,92	4172,4	416,20	130747,6
Luty	348,20	118388,00	35,56	3378,2	383,76	121766,20
Marzec	436,56	148430,40	17,03	1617,85	453,59	150048,25
Łącznie	1157,04	393393,60	96,51	9168,45	1253,55	402562,05

Źródło: opracowanie własne

W wyniku rozstrzygnięcia przetargu od 01 kwietnia 2015 r. zadanie odbioru i transportu odpadów przekazano do realizacji Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Dębnie ul. Baczewskiego 34, 74-400 Dębno, a koszt odbioru i transportu 1 tony odpadów zmieszanych jak i selektywnie gromadzonych wynosił 186,00 zł. Utylizacja odpadów pochodzących z gminy Dębno przekazana została do Celowego Związku Gmin CZG-12 w Długoszynie, którego gmina jest członkiem. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Długoszynie działający w ramach CZG-12 prowadził także skup odpadów surowcowych i w okresie od kwietnia do grudnia 2015 roku gmina sprzedała 338,4 Mg odpadów surowcowych na łączną kwotę 17668,60 zł. Zestawienie masy i kosztów utylizacji odpadów komunalnych w okresie od kwietnia do grudnia 2015 r. przedstawia tabela nr 3 i 4, natomiast zestawienie ilości sprzedanych przez gminę odpadów surowcowych przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 3. Zestawienie masy odpadów i poniesionych kosztów w okresie kwiecień-grudzień 2015 roku w ramach umowy na odbiór i transport odpadów komunalnych.

Miesiąc	Odpady niesegregowane (Mg)	Koszt (186,-/Mg)	Odpady segregowane (Mg)	Koszt (186,-/Mg)	Łącznie (Mg)	Łącznie koszt
Kwiecień	440,36	81906,96	38,64	7187,04	479,00	89094,00
Maj	415,12	77212,32	47,48	8831,28	462,60	86043,60
Czerwiec	389,46	72439,56	44,1	8202,6	433,56	80642,16
Lipiec	461,36	85812,96	37,26	6930,36	498,62	92743,32
Sierpień	411,76	76857,36	57,32	10661,52	469,08	87248,88
Wrzesień	456,48	84905,25	19,08	3548,88	475,56	88454,16
Październik	438,58	81575,88	22,04	4099,44	460,62	85675,32
Listopad	435,08	80924,88	40,94	7614,84	476,02	88539,72
Grudzień	493,22	91738,92	31,54	5866,44	524,76	97605,36
Łącznie	3941,42	733374,09	338,4	62942,4	4279,82	796046,52

Zródło: opracowanie własne

Tabela nr 4. Zestawienie masy odpadów i poniesionych kosztów w okresie kwiecień-grudzień 2015 r. w ramach umowy na zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Miesiąc	Odpady niesegregowane (Mg)	Koszt zagospodarowania odpadów (193,59/Mg)	Odpady wielkogabarytowe (Mg)	Koszt zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych (204,12/Mg)
Kwiecień	440,36	85249,29	-	-
Maj	415,12	80363,08	3,34	681,76
Czerwiec	389,46	75395,57	4,08	832,81
Lipiec	461,36	89314,68	-	-
Sierpień	411,76	79712,62	12,1	2469,85
Wrzesień	456,48	88369,96	-	-
Październik	438,58	84904,71	-	-
Listopad	435,08	84227,14	9,29	1894,23
Grudzień	493,22	95482,47	-	-
Łącznie:	3941,42	763019,52	28,81	5878,65

Zródło: opracowanie własne

Porównując ilości odebranych w 2015 roku z terenów nieruchomości zamieszkałych odpadów zmieszanych do poprzedniego 2014 roku należy zauważyć niewielki wzrost masy odpadów zmieszanych o 42,02 Mg odpadów oraz spadek masy odpadów segregowanych o 6,09 Mg. Niezmienna jest tendencja wzrostu ilości odbieranych odpadów w przełomowych miesiącach roku tj. w okresie wiosennym i jesiennym, gdzie najczęściej prowadzone są prace porządkowe na nieruchomościach – tj. marzec, kwiecień, wrzesień i grudzień.

Tabela nr 5. Zestawienie sprzedaży odpadów surowcowych w okresie kwiecień-grudzień 2015 r.

Miesiąc	Papier		Tworzyw sztuczne		Szkło		ŁĄCZNIE (zł)
	(Mg)	(zł/Mg)	(Mg)	(zł/Mg)	(Mg)	(zł/Mg)	
Kwiecień	3,66	180,00	11,16	190,00	23,80	35,00	3612,90
Maj	0,30	180,00	13,06	190,00	30,78	35,00	3612,70
Czerwiec	2,32	80,00	15,1	90,00	22,6	30,00	2222,60
Lipiec	4,38	80,00	10,12	90,00	22,76	30,00	1944,00
Sierpień	4,26	50,00	12,02	60,00	28,94	20,00	1513,00
Wrzesień	5,26	50,00	13,82	60,00	0,00	20,00	1092,20
Październik	4,58	50,00	11,06	60,00	10,44	20,00	1101,40
Listopad	3,90	50,00	11,42	60,00	16,34	20,00	1207,00
Grudzień	4,96	50,00	14,58	60,00	12,00	20,00	1362,80
Łącznie:	33,62		112,34		167,66		17668,60

Zródło: opracowanie własne

Odpady wielkogabarytowe, które ze względu na rozmiar i wagę nie mieszczą się w pojemniku na odpady komunalne zbierane są w ramach kwartalnych zbiórek odpadów sprzed posesji. Akcje zbiórki gabarytów nadal cieszą się zainteresowaniem społeczeństwa pomimo funkcjonowania PSZOK-u. Akcje zbiórki wielkogabarytów organizowane były w miesiącach: luty, przełom maja i czerwca, sierpień oraz listopad 2015 roku, w których zebrano ogółem 28,81 Mg odpadów.

W ramach funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2015 roku zebrano 2060,42 Mg odpadów. Zestawienie ilości zebranych odpadów w PSZOK-u w poszczególnych miesiącach roku przedstawia tabela nr 6.

W 2015 roku z terenu gminy Dębno przekazano do instalacji w Długoszynie 5994,6 Mg zmieszanych odpadów komunalnych. Po ich przetworzeniu do składowania przekazano 1456,98 Mg odpadów komunalnych. Ponadto w 2015 roku z terenu gminy Dębno zebrano 417,9 Mg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Tabela nr 6. Zestawienie rodzajów i ilości odpadów zgromadzonych na terenie PSZOK-u w poszczególnych miesiącach 2015 roku.

Lp.	Rodzaj odpadu	Miesiące												łącznie
		STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ	
1.	Odpady z papieru i tektury		1,70	1,50	2,98	2,28	1,96	2,33	1,28	1,64	1,35	1,15	1,16	19,33
2.	Opakowania wielomateriałowe													
3.	Odpady farb i lakierów						0,06							0,06
4.	Opakowania ze szkła (szkło płaskie)		4,20		4,00	9,90			4,80	4,70				27,60
5.	Odpady z tworzyw sztucznych	1,90	2,97	3,46	4,12	3,54	2,64	5,58	4,92	3,76	1,80	2,28	2,44	39,41
6.	Odpady z metalu													
7.	Światówki													150 szt.
8.	Odpady ulegające biodegradacji	10,06	10,04	24,24	18,88	24,08	21,80	19,56	10,04	10,70	5,62	54,50	25,90	235,42
9.	Odpady tekstylne													
10.	Opakowania po środkach ochrony roślin													0,06
8.	Przeterminowane leki i chemikalia													
9.	Zużyte baterie i akumulatory (bez przem. i samoch.)													
10.	Mebel i odpady wielkogabarytowe	3,66	3,76	7,28	7,48	3,84	7,62	7,60	8,98	8,36	9,72	9,72	12,76	90,78
11.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny			2,50	2,50			3,09			4,96	4,16		17,21
12.	Czysty gruz ceglano - betonowy	52,00	24,00	52,80	92,68	161,70	189,79	157,00	228,96	179,68	112,90	135,00	140,04	1526,55
13.	Zużyte opony	26,00		4,00	33,00		10,00			15,00		16,00		104,00
	Razem(Mg)	93,62	46,67	95,78	165,64	205,34	233,93	195,16	258,98	223,84	136,35	222,81	182,30	2060,42
	Razem w 2015(Mg)													2060,42
	KOSZTY (zł)	14274	13167	19381,5	21461,5	23351	25241,1	24335	25145	23526,1	18762,00	29388	24591,2	
	ŁĄCZNIE (zł)													262623,35

Zródło: opracowanie własne

3. Ilość mieszkańców gminy Dębno objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest od ilości osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. Podstawą jest tutaj deklaracja właściciela nieruchomości (w rozumieniu ustawy), który wskazuje ilość osób zamieszkujących i wytwarzających odpady na danej posesji. W przypadku rozbieżności pomiędzy osobami zameldowanymi na nieruchomości, a faktycznie zamieszkującymi posesję, właściciel wskazuje w oświadczeniu miejsce przebywania/zamieszkania danych osób. Osoby wskazane w oświadczeniach, które przebywają poza gminą Dębno zawieszane są od „opłaty śmieciowej”. Stąd powstaje oczywista różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych na terenie gminy a ilością osób objętych opłatą za gospodarowanie odpadami (czyli faktycznie zamieszkujących gminę).

Ilość mieszkańców objętych opłatą na podstawie złożonych i wprowadzonych do systemu informatycznego „odpady w gminie” deklaracji na dzień 31.12.2015 r. wynosiła 16 938 osób, natomiast liczba osób zameldowanych w tym okresie na terenie gminy to 20 257 osób. Systemem opłaty objęto 4136 nieruchomości zamieszkałych, co stanowi blisko 98% wszystkich nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy.

Na podstawie złożonych deklaracji ponad 8936 osób deklaruje i prowadzi selektywną zbiórkę odpadów co stanowi 52,75% ogółu mieszkańców zgłoszonych do opłaty za odpady. W stosunku do poprzedniego roku w 2015 roku nastąpił wzrost liczby osób segregujących o 1,75%.

Zmiany liczby mieszkańców według złożonych deklaracji w poszczególnych miesiącach roku przedstawia tabela nr 7. Przedstawione dane obrazują ilość obowiązujących deklaracji oraz ilość osób objętych opłatą wg stanu na koniec danego miesiąca.

Tabela nr 7. Zestawienie ilości osób wprowadzonych do systemu na podstawie deklaracji oraz ilości wprowadzonych do systemu deklaracji wg stanu na koniec danego miesiąca.

Miesiąc	Ilość osób zgłoszonych w deklaracjach			Ilość deklaracji		
	ogółem	segregujących	nieselegujących	ogółem	segregacja	nieselegacja
styczeń	17047	8622	8425	3838	1801	2037
luty	17041	8686	8355	3838	1816	2022
marzec	17052	8678	8374	3839	1817	2022
kwiecień	17029	8689	8340	3847	1826	2021
maj	17021	8731	8290	3854	1840	2014
czerwiec	17031	8782	8249	3855	1849	2006
lipiec	17033	8797	8236	3854	1853	2001
sierpień	17053	8822	8231	3847	1852	1995
wrzesień	17010	8814	8196	3847	1858	1989
październik	16953	8828	8125	3843	1863	1980
listopad	16948	8913	8035	3851	1877	1974
grudzień	16938	8936	8002	3852	1885	1967

Źródło: opracowanie własne

Różnica w ilości osób objętych opłatą a ilością osób zameldowanych blisko 3319 mieszkańców jest znacząca, jednakże nieznacznie niższa niż w poprzednim roku. W grupie osób zawieszonych od opłat znajdują się głównie osoby pracujące i mieszkające poza gminą (zarówno w kraju jak i za granicą), a także osoby wyjeżdżające w celu kontynuacji nauki (szkoły, studia), osoby czasowo wymeldowane, osoby przebywające w zakładach opieki medycznej (szpital, ZOL, domy opieki), zakładach karnych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, itp. W grupie osób zawieszonych znajdują się także osoby, które składają oświadczenie o niezamieszkaniu na danej nieruchomości i jednocześnie nie wskazują innego miejsca zamieszkania na terenie gminy. Problemem są także osoby mieszkające na terenie gminy bez meldunku oraz osoby, które podnajmują mieszkania, a właściciele mieszkań nie zgłaszają ich do opłat. Systematycznie prowadzone są kontrole w zakresie wyposażenia nieruchomości w pojemnik do gromadzenia odpadów, obowiązku składania deklaracji, weryfikacji osób zgłoszonych do opłaty oraz utrzymania czystości i porządku na terenach nieruchomości zamieszkałych. Kontrole przeprowadzają pracownicy Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska oraz Staż Miejska.

Mieszkańcy w 2015 r. złożyli 14 podań, w tym 9 podań o umorzenie i 5 podania o rozłożenie na raty powstałych zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wydano 8 decyzji umarzających na łączną kwotę 8591,00 zł i 5 decyzji rozkładających zaległość na raty. Kwota rozłożenia na raty to 4122,40 zł. Wydano 1 decyzję o odmowie umorzenia zaległości.

W 2015 roku nie ujawniono przypadków, w których właściciele nieruchomości nie zawarli umów na wywóz nieczystości ciekłych bądź odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w stosunku, do których gmina zobowiązana była podjąć działania zastępcze zgodnie z art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zmianami).

4. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy obowiązek osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych tj. papier, metal, tworzywo sztuczne oraz szkło, a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (art. 3b ust. 1 ustawy) w poszczególne lata.

Tabela nr 8. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10 %	12%	14%	16%	18%	20%	30%	40%	50%
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30%	36%	38%	40%	42%	45%	50%	60%	70%

Zródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia

W 2015 roku gmina Dębno osiągnęła poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów surowcowych – papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło na poziomie 34%. Natomiast odzysk odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2015 roku osiągnięty został na poziomie 100%.

5. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy także obowiązek ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji, które trafiają do składowania (tabela nr 9). W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 56%. Wskaźnik ten obniżył się w stosunku do poprzedniego roku o 3%, nadal jednak jest zbyt wysoki. W III kwartale 2015 r. uruchomiona została instalacja mechaniczno-biologiczna do przetwarzania odpadów komunalnych w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszyńcu, której funkcjonowanie z pewnością pozwoli obniżyć ten wskaźnik w kolejnych latach.

Tabela nr 9. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w latach 2012-2020.

Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	75 %	50%	50%	50%	45%	45%	40%	40%	35%

Zródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia

6. Kampanie informacyjne i edukacyjne przeprowadzone w 2015 roku

W 2015 roku prowadzono szereg działań edukacyjno-informacyjnych na terenie gminy dotyczących systemu gospodarki odpadami komunalnymi (tabela nr 10). W okresie od marca do czerwca 2015 roku przeprowadzone były zajęcia terenowo-edukacyjne dla przedszkolaków oraz uczniów klas I-III szkoły podstawowej w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, w których uczestniczyło ogółem 1000 osób. Dzieci odwiedzały PSZOK i uczyły się jak należy segregować odpady u źródła, jak można zagospodarować odpady i jaki one mają wpływ na środowisko naturalne. Zwińczeniem akcji było przeprowadzenie i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Jak segregować odpady”. Całość zadania współfinansowana była przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Jak co roku tak i w 2015 roku zorganizowane były we współpracy z Nadleśnictwem Dębno i Nadleśnictwem Różańsko akcje „Sprzątania Świata”, obchody „Dnia Ziemi” oraz akcja „Pomóżmy Kasztanowcom”. Wszystkie akcje cieszą się dużym zainteresowaniem szkół, Rad Sołeckich, świetlic środowiskowych jak i samych mieszkańców. Gmina ponosiła koszty utylizacji zebranych w ramach akcji odpadów oraz częściowo wyposażenia uczestników w worki i rękawice ochronne (tabela nr 10).

Tabela nr 10. Akcje na rzecz poprawy stanu środowiska realizowane w 2015 r.

Lp.	Miejsce akcji	Ilość zebranych odpadów w tonach	Termin akcji	Opis akcji
1.	Gmina Dębno	35 ton	kwiecień - maj 2015 r.	„Światowy Dzień Ziemi” czyli akcja prowadzona corocznie wiosną dla popularyzacji idei ochrony przyrody, wiedzy ekologicznej i dobrych postaw społecznych. W ramach Akcji przeprowadzono szereg konkursów, pogadanek, prelekcji, lekcji pokazowych w PSZOK-u, warsztaty, pokazy mody ekologicznej, rajdy rowerowe, zbierano surowce wtórne, stworzono „Cuda z odpadów” prace przestrzenne z surowców wtórnych, transparenty, itp. Przeprowadzono akcję sprzątania organizowaną przez Gminę Dębno, Nadleśnictwo Dębno oraz Nadleśnictwo Różańsko, w której udział wzięło 250 osób dzieci i młodzież z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, świetlice środowiskowe oraz zorganizowane grupy osób dorosłych. Włączono się w ogólnopolskie akcje organizowane przez Fundację Ekologiczną Arka tj.: „Listy do Ziemi”, „365 reklamówek śmieci”, „Rower pomaga”.
2.	Gmina Dębno - Glisno	9,5 ton	11 czerwca 2015 r.	Podsumowanie XVIII edycji akcji „Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole” – piknik ekologiczny „3U – Używaj powietrze, Unikaj, Utylizuj”. Piknik organizowany przez Celowy Związek Gmin CZG-12 przy współudziale Gminy Dębno oraz innych Gmin tworzących Związek.
3.	Gmina Dębno		marzec - czerwiec 2015 r.	Zajęcia terenowo-edukacyjne prowadzone w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK-u) uświadamiające młodym mieszkańcom naszej gminy jaki ogrom odpadów wytwarzamy, jak różne są odpady, i jaki negatywny wpływ mają na środowisko pozostawiane w miejscach na ten cel nieprzeznaczony (tj.: lasy, pola, łąki). A także przeprowadzenie i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Jak segregować odpady” podsumowały zadanie pt.: „Czyste środowisko – zdrowe środowisko. Selektywna zbiórka odpadów” współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Zadanie skierowane było do przedszkolaków oraz uczniów klas I – III szkół podstawowych, 1000 osób uczestniczyło w zadaniu.
4.	Oborzany, Krześnica, Dolsk, Grzymiradz, Różańsko	2,6 ton	kwiecień – czerwiec 2015 r.	„Czysta wieś” akcja zbiórki odpadów prowadzona na terenach poszczególnych wsi ze szczególnym nastawieniem na odpady (tworzywa sztuczne, folie, siatki, itp.) pochodzące z gospodarstw rolnych. Akcja prowadzona we współpracy z firmą ECORECYKLING z Dębna.
5.	Gmina Dębno	44 ton	wrzesień - październik 2015 r.	„Sprzątanie Świata” - to wspólna lekcja poszanowania środowiska, promowanie nieśmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko. Gmina Dębno wraz z Nadleśnictwem Dębno i Nadleśnictwem Różańsko jak co roku włączyła się w ogólnopolską akcję. W tegorocznej Akcji wzięło udział łącznie ponad 1100 osób, dzieci i młodzież z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, świetlice środowiskowe oraz zorganizowane grupy osób dorosłych, zebrano 100 worków odpadów, uprzątnięto 6 dzikich wysypisk o powierzchni ok. 400 m ² .
6.	Oborzany	89 ton	styczeń – grudzień 2015 r.	Akcja gromadzenia opon przez mieszkańców Gminy w wyznaczonym miejscu na terenie stanowiącym wł. Gminy Dębno. Akcja prowadzona we współpracy z firmą RECO-TRANS Sp. z o.o. z Leszna.
7.	Gmina Dębno	409 sztuk worków	listopad 2015 r.	„Pomóżmy Kasztanowcom” coroczna akcja realizowana we współpracy z Nadleśnictwem Dębno polegająca na grabieniu i zbieraniu do worków liści kasztanowca. Uczestniczyło w niej łącznie 230 osób, ze szkół i przedszkoli oraz świetlic środowiskowych.
8.	Gmina Dębno		listopad – grudzień 2015 r.	Akcja Edukacyjna Promująca Selektywną Zbiórkę Odpadów Komunalnych w Placówkach Oświatowych w Gminie Dębno przeprowadzona przez PUK Sp. z o.o. w Dębnie w ramach umowy na realizację zadania „Odbiór odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Dębno”. Ilość uczestników 2100 osób.

Gmina czynnie uczestniczyła w organizowanych proekologicznych konkursach szkolnych zarówno w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich. Konkursy częściowo były współfinansowane przez gminę w postaci przekazania materiałów promocyjnych i edukacyjnych jako nagrody dla uczniów. Ponadto włączono się w ogólnopolskie akcje organizowane przez Fundację Ekologiczną Arka tj.: „Listy do Ziemi”, „365 reklamówek śmieci” oraz „Rower pomaga”.

W ramach akcji „Zielona szkoła, zielone przedszkole” dzieci z terenu gminy zebrały 9,5 Mg odpadów surowcowych. Podsumowaniem XVIII edycji tej akcji był zorganizowany piknik ekologiczny pod tytułem „3U- Używaj powtórnie, Unikaj, Utylizuj” w Gliźnie.

W okresie kwiecień – czerwiec 2015 roku zorganizowano także akcje „Czysta wieś”, która polegała na zbiórce problemowych odpadów pochodzących z gospodarstw rolnych (tj. tworzywa sztuczne, folie, siatki, itp.). Akcję przeprowadzono w miejscowościach Oborzany, Krześnica, Dolsk, Grzymiradz oraz Różańsko wraz z firmą ECORECYKLING z Dębna, w której zebrano 2,6 Mg odpadów.

W ramach współpracy w firmą RECO-TRANS Sp. z o. o. z Leszna zebranych zostało blisko 90 Mg opon. Opony były gromadzone przez mieszkańców w wyznaczonych miejscach na gruncie gminnym. Akcja organizowana jest corocznie i nadal cieszy się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców.

W okresie listopad – grudzień 2015 roku zorganizowana została akcja promocyjno-edukacyjna dotycząca selektywnej zbiórki odpadów komunalnych we wszystkich placówkach oświatowych na terenie gminy. Akcję przeprowadziła firma PUK Sp. z o. o. w Dębnie w ramach umowy na realizację zadania odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych. Akcją objęto 2100 uczniów.

Na bieżąco rozbudowywana i aktualizowana jest strona internetowa gminy Dębno (www.debno.pl → gospodarka odpadami oraz edukacja ekologiczna) o wszelkiego rodzaju informacje dotyczące gospodarki odpadami tj. prowadzonych akcjach edukacyjno-promocyjnych, akcjach zbiórki odpadów wielkogabarytowych, harmonogramach wywozu odpadów, komunikatach, konkursach proekologicznych czy informacjach praktycznych dotyczących np. segregacji odpadów, firm odbierających odpady, itp. Ponadto informacje dotyczące gospodarki odpadami (tj. harmonogram wywozu odpadów, artykuły i komunikaty, itp.) publikowane były przez cały rok w gazetach lokalnych.

W ramach działań proekologicznych w 2015 roku usunięto odpady z miejsc do tego nieprzeznaczonych zlokalizowanych na terenie całej gminy. Tabela nr 11 przedstawia wykaz usuniętych tzw. dzikich wysypisk w 2015 roku.

Tabela nr 11. Ewidencja usuniętych dzikich wysypisk z terenu gminy Dębno w 2015 r.

Lp.	Lokalizacja dzikiego wysypiska śmieci	Ilość odpadów w tonach	Rodzaj odpadu, kod odpadu	Termin likwidacji dzikiego wysypiska	Właściciel działki
1.	Bogusław dz. nr 241, 27	7,7 ton 12 sztuk	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne 160119 Zużyte opony	24.04.2015 r.	Gmina Dębno
2.	Smolnica dz. nr 401 i 45	1,9 ton	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne	30.04.2015 r.	Gmina Dębno
3.	Sarbinowo dz. nr 559 i 280	8,64 ton 26 sztuk	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne 160119 Zużyte opony	27.04.2015 r.	Gmina Dębno
4.	Dębno teren miasta -ul. Salezjańska -ul. Mireckiego -ul. Siewna -ul. Spacerowa -ul. Hołdownicza	39,85 ton 30,35 ton 9,50 ton	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne 20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji 170101 Odpady - gróź budowlany	Cały rok	Gmina Dębno
5.	Oborzany dz. nr 339/1 dz. nr 169	3,02 ton 4,00 ton	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne	30.04.2015 r. 30.09.2015 r.	Gmina Dębno
6.	Młyniska dz. nr 93, 53, 28, 83, 13/6	5,30 tony 7,50 tony 14 sztuk	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne 160119 Zużyte opony	27.04.2015 r. 10.10.2015 r.	Gmina Dębno
7.	Suchlica dz. nr 16	4,50 tony 8 sztuk	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne 160119 Zużyte opony	15.10.2015 r.	Gmina Dębno
8.	Krześnica dz. nr 26	5,00 tony 12 sztuk	20 03 01 Zmieszane odpady komunalne 160119 Zużyte opony	13.10.2015 r.	Gmina Dębno

Źródło: opracowanie własne

III. Analiza finansowa

Analizując zestawienie wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2015 rok należy zwrócić uwagę na wzrost łącznej zaległości. W stosunku do roku 2014 nastąpił wzrost 44,5%. Po wejściu w życie zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lutego 2015 roku podobnie jak w przypadku podatków i opłat lokalnych egzekucją zajmują się urzędy skarbowe. Upomnienia, w związku z niewielką w większości przypadków miesięczną kwotą opłaty w porównaniu z kosztami upomnienia, są nadal wysyłane raz na kwartał, chyba że kwota zaległości przekracza ustawowe minimum, wtedy wysyłane są częściej. Następnie wystawiane są tytuły egzekucyjne kierowane na ręce Naczelnika Urzędu Skarbowego jako organu egzekucyjnego. Zadanie to jest realizowane na bieżąco i z dużą dbałością o jak najlepsze efekty w wykonaniu planu opłaty za gospodarowanie odpadów. Liczyliśmy, że egzekucja prowadzona przez Urząd Skarbowy może poprawić jeszcze ściągalność, jednak po rozliczeniu roku okazało się że spadła o 1,6% w porównaniu do roku ubiegłego, w którym zajmował się tym pracownik Urzędu. Prawdopodobnie przyczyną takiego stanu rzeczy jest zbyt duże obłożenie Urzędu Skarbowego zadaniami z tego zakresu, ponieważ realizuje egzekucję opłaty na rzecz wszystkich gmin w jego rejonie działania.

Tabela nr 12. Zestawienie wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i kosztów danego miesiąca dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi za 2015 r.

	sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paź	lis	gru	2015	średnia	2014	średnia
1. przypis	zł 212 390	211 970	212 150	211 750	211 395	211 275	211 230	211 285	210 615	209 750	209 235	209 290	2 532 335	211 028	2 572 158	214 347
2. wpłaty (w danym miesiącu)	zł 247 420	205 519	215 941	209 786	200 729	196 928	215 448	191 479	209 969	210 970	194 347	180 285	2 478 820	206 568	2 548 705	212 392
3. wpłaty dotyczące i wpłacone danego miesiąca (na koniec miesiąca)	zł 170 818	156 814	162 180	157 774	158 218	163 395	160 902	154 552	161 314	159 946	157 770	147 935	1 901 617	158 468	1 937 221	161 435
4. ściągalność 1 (3./1.)	80,4%	74,0%	76,4%	74,5%	74,8%	72,6%	76,2%	73,1%	76,6%	76,3%	75,4%	70,7%	75,1%		75,3%	
5. wpłaty dotyczące danego miesiąca	zł 206 281	205 514	204 964	204 320	204 120	203 483	203 067	203 177	202 132	199 335	196 598	147 935	2 380 925	198 410	2 459 341	204 945
6. ściągalność 2 (5./1.)	97,1%	97,0%	96,6%	96,5%	96,6%	96,3%	96,1%	96,2%	96,0%	95,0%	94,0%	70,7%	94,0%	94,0%	95,6%	
7. łączna zaległość na koniec miesiąca	zł 114 890	121 340	120 761	117 286	126 723	130 874	136 628	148 995	150 082	143 882	152 558	154 058	154 058		106 643	
koszty																
8. koszty	zł 176 236	137 184	212 042	241 489	210 212	210 539	254 785	203 814	214 079	235 525	228 419	238 877	2 563 201	213 600	2 194 394	182 866
9. różnica 5.-8.	zł 30 045	68 330	-7 078	-37 169	-6 092	-7 056	-51 718	-637	-11 947	-36 190	-31 821	-90 943	-182 275	-15 190	264 947	22 079

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 13. Wykonanie planu dochodów i wydatków w 2015 roku.

	dochody	wydatki	różnica
plan	2 500 000,00	2 892 809,57	
wykonanie	2 478 819,94	2 511 200,43	-32 380,49
	-21 180,06	-381 609,14	
%	99,15%	86,81%	
ilość miesięcy	12,00	12,00	
średnio na miesiąc	206 568,33	209 266,70	-2 698,37
Nadwyżka z lat poprzednich			314 636,00
Niedobór za rok 2015			-32 380,49
Dochody ze sprzedaży surowców			15 098,80
Inne dochody związane z realizacją zadania (dochody z kar umownych)			11 000,00
Łączna nadwyżka dochodów nad wydatkami			308 354,31

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 14. Wydatki systemu w 2015 roku.

	2015 r.	średniomiesięcznie
koszty utrzymania PSZOK	253 916,04	21 159,67
odbiór i utylizacja zmieszane	1 182 856,00	98 571,33
odbiór i utylizacja segregowane	63 713,06	5 309,42
utylizacja zmieszane	667 537,05	60 685,19
utylizacja segregowane	6 630,09	602,74
inne koszty	173 753,19	14 479,43
wynagrodzenia	162 795,00	13 566,25
Razem	2 511 200,43	214 374,03

Źródło: opracowanie własne

Wykonanie planu dochodów z opłaty wyniosło 99,15 % (w 2014 r. 111,80%), a wydatków po uwzględnieniu składek na CZG-12 – 86,81 % (w 2014 r. 94,9%). Na wykonanie dochodów nieznacznie poniżej planu wpływ miały zmiany deklaracji w związku z przemieszczaniem się osób poza gminę (np. studenci) oraz przechodzenie na segregowanie odpadów, co wpływało na obniżanie opłaty. Niższe wydatki o ponad 13 % w stosunku do planu wynikają głównie z mniejszej ilości odbieranych odpadów komunalnych niż planowano, oraz zwiększeniem o prawie 315 tys. zł planu niewykorzystanymi środkami z lat ubiegłych. Rok 2015 zamknął się różnicą pomiędzy dochodami, a wydatkami w wysokości /-32.380,49 zł i jest to pierwszy rok, w którym system gospodarowania odpadami w gminie zamknął się stratą. Dlatego trudno dziś mówić o przeszacowaniu wysokości stawek opłaty a nawet należałoby przygotować się na konieczność nowej kalkulacji stawki. Biorąc pod uwagę wprowadzone do budżetu roku 2015 środki niewykorzystane z lat ubiegłych, a także inne

dochody wypracowane w związku z gospodarowaniem odpadami (zaewidencjonowane do 31.12.2015 roku wpływy ze sprzedaży odzyskanych surowców – 15.098,80 zł. oraz wpływy z tytułu naliczonych kar umownych za świadczone usługi - 11.000,00 zł.) kwota środków do przeniesienia do budżetu roku 2016 wyniosła ponad 308 tys. zł.

IV. Podsumowanie

Podsumowując miniony 2015 rok pod względem funkcjonowania systemu gospodarki odpadami należało by powiedzieć, że system działa sprawnie. Odpady zmieszane jak i segregowane odbierane są zgodnie z ustalonym harmonogramem, nie ma większych problemów w tym zakresie. Organizowane akcje zbiórki odpadów wielkogabarytowych jak i innych odpadów problemowych cieszą się zainteresowaniem społeczeństwa lokalnego. Mieszkańcy bardzo chętnie korzystają z możliwości pozostawienia różnych rodzajów odpadów w PSZOK-u, szczególnie gruzu budowlanego i rozbiórkowego oraz odpadów ulegających biodegradacji. Można stwierdzić, że idea funkcjonowania punktu przyjęła się w społeczeństwie. W ramach funkcjonowania PSZOK-u należy uwzględnić największe potrzeby inwestycyjne i to zarówno w zakresie doposażenia punktu w niezbędną infrastrukturę (kontenery, pojemniki, utwardzenie terenu, ścieżka edukacyjna, kącik rzeczy do ponownego użycia itp.) jak i poszerzania katalogu bezpłatnie przyjmowanych odpadów niezależnie od wymagań ustawowych.

Niestety nadal problemem są tzw. dzikie wysypiska, które pojawiają się pomimo tylu opcji bezpiecznego i zgodnego z prawem pozbycia się odpadów. Dzikie wysypiska systematycznie są likwidowane, jednak ich likwidacja generuje coraz to wyższe koszty. Potrzebna jest tutaj zmiana świadomości i mentalności mieszkańców i ciągła edukacja w tym zakresie. Edukacja ekologiczna jest bardzo rozwinięta wśród dzieci i młodzieży teraz trzeba skupić się na dorosłych mieszkańcach gminy. Edukacja to klucz do sukcesu w każdej dziedzinie, w gospodarce odpadami również.

BURMISTRZ
PIC
mgr inż. Piotr Downar

Analizę sporządzili:

Iwona Pludra – Skarbnik

Magdalena Daćko-Dawidowicz – Inspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi

Katarzyna Kmita – Inspektor ds. gospodarki odpadami komunalnymi